

ת"פ (חיפה) 16546-01-23 - מדינת ישראל נ' אבראהים סייד אחמד,

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 16546-01-23 מדינת ישראל נ' אחמד

לפני כבוד השופט דניאל פיש
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם אבראהים סייד אחמד,

בשם המאשימה:

בשם הנאשם: עו"ד עומר סנעאללה

גזר דין

1. ביום 28.9.23 הורשע הנאשם בעבירת התעללות ע"י אחראי בחסר ישע לפי סעיף 368ג לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") וזוכה משיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק.

2. כאמור בהכרעת הדין, הנאשם שהועסק כאח מוסמך במעון הוד בחיפה בו מתגוררים מטופלים עם מוגבלות שכלית והתפתחותית ברמות תפקוד שונות ביצע מעשי אלימות באחד החוסים במעון. המעשים בוצעו כלפי המתלונן ששהה בחדר מרופד לאחר שהוא תקף את אחת המטפלות במעון. המעשים בוצעו משך שניות ארוכות וכללו דריכות על גופו ועל פניו של המתלונן וכללו גם בעיטות בו, הכל כאשר המתלונן היה שרוע על מזרון חסר אונים כשהוא בוכה, מפוחד וזועק מכאבים.

ראיות לעונש:

3. העידה אמו של נפגע העבירה. היא טענה שבנה סמך על הנאשם ולמרות זאת נפגע ממנו.

4. כמו כן לטובת הנאשם העידו מספר עדי אופי כולל אשתו. העדים לא הצדיקו את המעשה אך טענו שמדובר באדם טוב במהותו שמעד מעידה חד פעמית.

טענות המדינה לעניין העונש

3. נטען שנפגעו הערכים המוגנים של שמירה על גופו, נפשו ובריאותו וצנעת הפרט וכבודו של האדם. נטען שכיוון שנפגע העבירה סובל ממוגבלות קוגניטיבית חובת הנאמנות והאחריות של המטפלים אליו גבוהה במיוחד וכך גם מידת הפגיעה בערכים המוגנים (ע"פ 9095/06 פלוני נ' מדינת ישראל).

4. נטען שהנאשם ניצל את העובדה שהמתלונן נמצא בגפו בחדר ההגנה ותקף אותו למרות שלא היווה כל סכנה ועשה זאת בצורה אכזרית ומשפילה, הכל כפי שתועד בסרטון שהוגש כחלק מהראיות.

5. נטען לחומרה מיוחדת לכך שהעבירות בוצעו במהלך יום עבודתו של הנאשם ונמשך משך שניות ארוכות.

6. לא נטען שהעבירה תוכננה, אך נטען שחלקו היחסי של הנאשם בביצועה היה מוחלט ונטען שיכל להיגרם נזק נפשי קשה למתלונן.

7. נטען שהסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות לא היו מוצדקות ונבעו מזלזול ואכזריות וניצול הנפגע בשל היותו חסר ישע.

8. נטען שהנאשם יכל בנקל להבין את הפסול במעשיו ולהפסיקם בכל שלב.

9. נטען לחשיבות יתירה בהרתעת מטפלים האחראים על חסר ישע בביצוע עבירות מסוג זה.

10. באשר לתסקירים נטען שלמרות האמור בתסקיר האחרון, אין מקום לסטות ממתחם הענישה שייקבע בשל שיקולי שיקום. נטען שהנאשם אומנם השתלב בקבוצה מטעם שירות המבחן, אך התקיימו 3 פגישות בלבד של הקבוצה בשלב זה ונטען שאין בהן כדי להעיד על שיקומו. כמו כן נטען שמכל מקום שיקולי שיקום אינם חזות הכל.

11. באשר למדיניות הענישה הנוהגת אוזכרו המקרים הבאים:

- ת"פ 811-07-14 מדינת ישראל נ' ניסקיטאס (28.12.14); נאשמת שהורשעה בהתעללות בקשישה וסטרה לה מספר פעמים, הכתה אותה בידה ועל פיה ואחזה

במצחה בכך שראשה הוטח לאחור, נקבע מתחם ענישה שבין 18 - 36 חודשי מאסר בפועל והוטלו 18 חודשי מאסר במסגרת הסדר טיעון.

- עפ"ג 19606-06-10 נירושיקה נ' מדינת ישראל (13.10.10); נאשמת הורשעה בהתעללות בקשישה, היא דחפה אותה, הכתה אותה באמצעות מטפחת, סתמה את פיה ואת אפה במגבת למספר שניות ולפתה בשתי הזדמנויות שתי ידי הקשישה וצוואה, ובמספר הזדמנויות דחפה את הקשישה בכיסא תוך שהיא גורמת לטלטולה. הוטלו עליה 19 חודשי מאסר בפועל והערעור נדחה.

- ת"פ 35778-09-10 מדינת ישראל נ' שרסטה (24.1.11); נאשמת שהורשעה בהתעללות בקשישה בה טיפולה, צחקה עליה, והכתה אותה בפניה ובראשה. הוטלו עליה 18 חודשי מאסר.

12. נתבקש להשית פיצוי בסכום משמעותי לטובת נפגע העבירה. נטען שמדובר במרכיב חשוב בענישה

13. נטען למתחם ענישה הולם בין 20 - 40 חודשי מאסר בפועל בנוסף לעונשים נלווים. נטען שיש לקבוע את העונש במחצית הראשונה של המתחם.

טענות ההגנה

14. ההגנה טענה שמהישיבה הראשונה לא חלקו על העובדות של כתב האישום והמחלוקת הייתה רק לגבי המשמעות המשפטית שלהן.

15. נטען שהנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, הביע חרטה וקיבל אחריות על המעשים שעשה. נטען שעל אף חומרת המעשים, גם המאשימה לא מייחסת נזק גופני או אחר שנגרמו לקורבן. לעניין זה הוגש מסמך רפואי מיום 29.12.22 שנערך לנפגע לאחר המקרה.

16. הסנגור טען שמדובר במקרה בודד, חד פעמי של מספר שניות, וזאת בשונה מהמקרים שתוארו על ידי המדינה בפסיקה שאזכרה. עם זאת הסכים הסנגור שמדובר בעבירה חמורה על אף שטען שהיא לא ברף חומרה גבוהה כאשר לא נמשכה זמן רב.

17. הסנגור אזכר פסיקה כדלקמן:

- ת"פ 37745-09-18 מדינת ישראל נ' (PRODAN) (6.5.19); מקרה בו הורשעה נאשמת על פי הודייתה בתקיפת חסר ישע כאשר הנאשמת טיפלה בקשיש, ביצעה כלפיו מעשה

עמוד 3

אלימות והכתה אותו עד שהוא החל לדמם בידיו. היא נידונה ל-7 חודשי עבודות שירות, זאת לאחר שנקבע מתחם ענישה שבין 8 - 24 חודשים, אך ביהמ"ש מצא שיש לסטות מהמתחם משיקולי שיקום.

-ת"פ 53250-02-14 **מדינת ישראל נ' עומר עללא** (8.3.15); בגין תקיפת קשישה חסרת ישע במקרים רבים והפרת אמונים הוטלו 12 חודשי מאסר על הנאשם כאשר המעשים בוצעו בבית חולים גריאטרי. הנאשם עבד כאח במחלקה בה שהתה הקורבן.

18. נטען שעיון בפסיקה מצביע על כך שבתי המשפט מטילים עונשים מאחורי סורג ובריח במקרים כגון דא רק כאשר מדובר באלימות נמשכת (ע"פ 8301/10 **חיימוב נ' מדינת ישראל** (31.3.11)).

19. נטען שהנאשם קיבל אחריות כבר במסגרת התסקיר הראשון שנתקבל בעניינו, דבר שהתחדד גם בתסקיר השני. נטען כי הוא מגלה אמפתיה כלפי הקורבן. נטען שהתסקיר השני מעיד על התקדמות בתהליך טיפולי ושיקומי.

20. הסנגור טען שגם אם בית המשפט לא יקבל עמדתו העונשית, שיש מקום לסטות מהמתחם שייקבע מטעמי שיקום. כמו כן ההגנה הביעה מוכנות לתשלום פיצוי של 30,000 ₪ או כל סכום אחר שבית המשפט יורה עליו. נטען שיש בכך כדי להצביע על תחושת המחויבות של הנאשם ורצונו לכפר על הטעות שעשה.

הסנגור חזר והדגיש שמדובר בטעות ובמעידה חד פעמית מצד הנאשם, ושעבד במקום זמן רב יחסית ללא תקלות.

עמדת הנאשם

21. הנאשם התנצל בפני אמו של הנפגע, הזכיר שטיפל בו במשך 4 שנים וטען שהוא אהב אותו. הוא אמר שעשה טעות חמורה ושהוא מצר עליה.

תסקירי שירות המבחן

22. נערכו שני תסקירים בעניינו של הנאשם, בראשון מיום 22.1.24, בו תוארו קורותיו - שהוא בן 34, גרוש טרי ואב לשתי בנות קטינות, והוא ללא עבר פלילי קודם. באותו שלב הוחלט שיש מקום למצות הליך טיפולי טרם תינתן המלצה סופית.

בתסקיר משלים מיום 19.5.24, תואר שחודש הקשר הזוגי עם אשתו, ובעקבות כך מצבו השתפר והוא החל להשתתף בקבוצה טיפולית מטעם שירות המבחן שנמשכו 3 מפגשים עד לעריכת התסקיר. בסופו של דבר הומלץ על הטלת צו מבחן למשך 12 חודשים והמשך הקשר הטיפולי עם שירות המבחן במסגרתו ייקח חלק בקבוצות טיפוליות.

דין

23. הנאשם יליד 1989 ונעדר הרשעות פליליות קודמות. הוא נעצר ביום 29.12.22 ושוחרר למעצר בפיקוח אלקטרוני ב-19.1.23 וביום 8.8.23 הוסר האיזוק האלקטרוני והתאפשר לו לצאת לעבודה מדי יום.

24. הערכים החברתיים שנפגעו היו שמירה על שלום הציבור, ובייחוד ציבור החוסים, ושמירה על שלמות גופם ונפשם. בהתחשב באופי העבירה, מדובר בפגיעה יחסית חמורה בערכים אלה. עם זאת מדובר בעבירה שבוצעה ללא תכנון, אך הנאשם נושא באחריות בלעדית בגינה ויכל להפסיק את ביצועה בכל שלב.

25. מתוך הפסיקה ומתוך נסיבות המקרה, הנני קובע שמתחם הענישה ההולם נע בין 16 - 45 חודשי מאסר. עם זאת, במקרה זה יש הצדקה לסטות מהמתחם לאור מהלכי השיקום בהם נוקט הנאשם והערכת שירות המבחן לגבי סיכויי שיקומו. לא מצאתי סיבה שלא לקבל המלצת שירות המבחן אשר מהווה גוף מקצועי המסייע לבית המשפט.

26. אשר על כן אני מטיל עונשים כדלקמן:

- 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, בהתאם לחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות;

- מאסר על תנאי של 12 חודשים משך 3 שנים מהיום בו מסיים הנאשם את עבודות השירות, כאשר התנאי יופעל במידה והנאשם יבצע עבירות בהן הוא הורשע;

- פיצויים בסך 30,000 ₪ לטובת קורבן העבירה באמצעות אמו אפוטרופסו, שישולמו עד ליום 1.9.24 - כאשר 15,000 ₪ יועברו מיידית מתוך העירבון שהופקד במסגרת תיק המעצר והיתרה בסך 15,000 ₪ עד ליום 1.9.24.

זכות ערעור תוך 45 הודעה לנאשם.

ניתן היום, כ"ו סיוון תשפ"ד, 02 יולי 2024, בהעדר הצדדים.